

Notat

27. september 2023

HOVEDBESTYRELSENS BERETNING for perioden oktober 2022 - september 2023

Cyklistforbundets formål er at få flere til at cykle mere. Derfor var vi rigtig glade, da Vejdirektoratet i foråret kunne fortælle, at cykling var steget med 8,4%, så det såkaldte cykelindeks efter en årrække med en faldende tendens kom op på 2012 niveau – indekset toppede i 2014. Vejret spiller selvfølgelig en rolle, og mens marts 2022 var rigtig god ved cyklister, var marts 2023 noget mere barsk, hvorfor 1. kvartal 2023 gav en tilbagegang på 4,3%. Men lad os nu se – 2. kvartal gav en fremgang på 0,9%, så mon ikke vi igen ender på et højt niveau.

Uafhængig af vejr, energipriser, modetendenser og politiske strømninger arbejder vi ufortrødent på at inspirere og skabe gode forhold for cyklismen, så cyklen bliver det oplagte og attraktive valg i hverdagen for flest muligt, og flere cykler mere. Med cyklen kan vi skabe et sundere, sjovere og grønnere Danmark, og derfor arbejder vi med gennemslagskraft og stærk interessevaretagelse for at fremme cykling bredt i Danmark. Vi arbejder for, at cykling betragtes som en ligeværdig transportform og som minimum prioriteres på lige vilkår med øvrig transport.

CYKELPOLITISK ARBEJDE

Ny transportminister

Som bekendt havde vi folketingsvalg 1. november 2022, hvilket betød, at Trine Bramsen (S) blev erstattet af Thomas Danielsen (V) som transportminister. Der er således ikke nogen kontinuitet på den post (Bramsen erstattede Engelbrecht i foråret 2022), og det understreger vigtigheden af, at vi som forbund orienterer os bredt mod alle partier, så uanset hvem der bliver minister, vil vedkommende være bekendt med Cyklistforbundet og vores arbejde. Vores på det tidspunkt nytiltrådte direktør fik sig lidt af en aha oplevelse, da det var Thomas Danielsen, der som ny transportminister, ringede og inviterede Cyklistforbundet på kaffe og ikke omvendt.

Cyklens År – opfølgende cykelkonference på Christiansborg

Cyklens År 2022 gav os skåltaler og gode intentioner i form af især Cykeltopmøde-deklARATIONEN. Vi holder fokus på at omsætte de gode intentioner til forandringskabende handlinger, således at cykling fremadrettet i hastigt stigende omfang bidrager til forbedret fysisk og mental sundhed, mindre trængsel, reduceret CO₂, støj og partikler, menneskevenlige byer og gladere børn.

Et konkret tiltag var cykelkonferencen på Christiansborg d. 26. september 2023 arrangeret sammen med Folketingets transportudvalg. Konferencen trak med 120 deltagere fulde huse, og flere ville gerne have deltaget for at høre om og diskutere følgende temaer:

- a) Hvordan sikrer vi en 20% vækst i cykling frem mod 2030?
- b) Hvordan får vi flere børn og unge til at vælge cyklen?
- c) Hvordan bliver det nemmere for arbejdspladserne at fremme cykling blandt medarbejderne?

Under temaet om børns cykling gjorde det indtryk at høre, hvordan man på Taastrup Realskole allerede i indskolingen stiller krav om, at børnene har en cykel, og hvordan belønninger gør, at børnene rigtig gerne vil cykle.

Under temaet om arbejdspladser var der stærke indlæg fra DI, der i en årrække har støttet cykelsagen markant; og fra Salling Group og Aarhus kommune, hvor gode intentioner om at hjælpe medarbejdere i gang med at cykle forliste på grund af rigide skatteregler. Vi fik også præsenteret løsningen i form af den belgiske model, hvor arbejdsgivere kan give cyklende medarbejdere en skattefri bonus på op til 2 kr./km, og hvor mange benytter sig af muligheden for at købe el-cykel eller speedpedelec under en bruttolønsordning.

Vores direktør rundede meget præcist konferencen af med at konkludere, at vi vil få håndteret alle tre temaer ved at justere skattelovgivningen, så flere voksne vil cykle (de 20 %), og når de voksne cykler, cykler børnene også. Dette blev påvist i undersøgelsen Børns Cykelvaner, som Cyklistforbundet har fået udarbejdet i regi af Alle Børn Cykler Alliancen. I undersøgelsen ses en klar sammenhæng mellem forældrenes cykeladfærd, og hvor ofte deres børn cykler; Blandt forældre, der cykler 5 dage om ugen, er det således 38% af børnene, der cykler til skole 5 dage om ugen, hvilket er markant over gennemsnittet på 23 %.

Lov om 1,5 m passage afstand

I 2020 vedtog Landsmødet, at Cyklistforbundet skal arbejde for en tilføjelse til Færdselsloven, så bilister skal overhale cyklister med en afstand på 1,5 m. Da Trine Bramsen fra talerstolen på Cykeltopmødet den 30. juni 2022 fortalte, at hun nu havde sat embedsværket i gang med et lovforberedende arbejde, lagde nogle af os champagnen på køl. Der ligger den stadigvæk. Faktisk forklarede den nytiltrådte transportminister under kaffemøde med direktøren og landsformanden, at han påtænkte at skrotte arbejdet med en 1,5 m lov. Det lykkedes dog at konvertere skrotningen til en sætte i bero.

På Folkemødet havde Cyklistforbundet arrangeret en cykeltur med deltagelse af bl.a. fire medlemmer fra Folketingets Transportudvalg. Eftersom en indvending mod en 1,5 m lov typisk er "En sådan lov kan ikke håndhæves", benyttede vi lejligheden til at demonstrere det udstyr, som det amerikanske politi benytter til håndhævelse. Det gjorde indtryk på deltagende politikere, hvorimod direktøren for Rådet for Sikker Trafik tydelig gav udtryk for, at det ville være spild af tid, hvis politiet skulle cykle på landeveje med henblik på at registrere for tætte overhalinger.

Provokeret af denne skepsis fra Rådet for Sikker Trafik gennemførte landsformanden et proof-of-concept ved i løbet af 47 minutter at dokumentere 116 tætte overhalinger på under 1,5 m. Et tweet med en video med 86 af disse tætte passager nåede ud til 220.000, og en Facebook Watch video produceret af TV2Østjylland er indtil nu set af 285.000.

På Christiansborg cykelkonferencen blev der sendt en klar opfordring til Transportudvalget om, at Danmark – i stil med 12 andre europæiske lande – får en 1,5 m lov. En sådan lov koster modsat cykelinfrastruktur ikke milliarder – den kræver blot politisk vilje til at øge trygheden for cyklister.

Økonomiske incitamenter

Cyklistforbundet har i efterhånden rigtig mange år slået til lyd for, at økonomiske incitamenter bør benyttes som middel til at få flere til at cykle mere. Herunder tre konkrete forslag hentet fra et høringssvar til Forårspakken 2009:

- En arbejdsgiver skal kunne stille en cykel til rådighed skattefrit for en medarbejder til brug i forbindelse med transport til og fra arbejde.
- En arbejdsgiver skal kunne udbetale en skattefri godtgørelse til medarbejdere, der cykler mellem hjem og arbejde inden for en fastsat beløbsgrænse.
- Kørselsgodtgørelse for kørsel i arbejdstiden skal ud fra samfundsøkonomiske og miljømæssige hensyn tilskynde til brug af cyklen ved, at der udbetales samme km-godtgørelse som ved bilkørsel.

Vores 2023 arbejde foregår især i Alliancen for cykelvenlig Skattelovgivning: Sekretariatet har taget initiativ til en alliance bestående af DI, DE, Gate 21 og Det Grønne Råd samt Cyklistforbundet. Målet er at få ændret skattelovgivningen, så de barrierer, som virksomheder i dag oplever som stående i vejen for deres ønske om at bruge cyklen som middel til større medarbejdersundhed og som middel til at være en mere klimavenlig arbejdsplads, fjernes. Konkret ønsker vi at

- Skabe en skattelovgivning, der fremmer cykling, så virksomheder i højere grad end i dag får mulighed for at bakke op om cyklisme til fordel for klima og sundhed
- Cyklen skal ses som redskab til at nå mål på sundheds- og klimaområdet frem for et medarbejdergode.

Alliancen har identificeret følgende temaer:

- a) Pendlercykler via bruttolønsordning
- b) Arbejdscykler skal kunne parkeres på hjemadressen uden beskatning
- c) Pendlercykler til rådighed uden beskatning
- d) Cykelbonus og cykelgodtgørelse i forbindelse med pendling
- e) Særlig befordringsfradrag for cyklister
- f) Befordringsfradrag i forbindelse med pendlercykel stillet til rådighed af arbejdsgiveren

Især tema b og d bør uden videre kunne implementeres, idet disse temaer kan indføres uden indtægtstab for statskassen – der kræves blot politisk vilje til at ville et grønnere, sundere og sjovere Danmark.

Digitalt stelnummer

Efter mange år med et faldende antal cykeltyverier oplever vi nu i 2023 en kraftig stigende tendens. Også den gennemsnitlige erstatning stiger. Det virker som om amatørerne (brugstyverier) har overladt "markedet" til de professionelle, der med godt værktøj og koldblodighed går efter de dyre cykler med henblik på salg.

Det optimale er, at vi nemt kan parkere vores cykler på sikker vis, hvilket dog kun vil komme drypvis og gavne, hvor sådanne faciliteter etableres. Derfor er det afgørende vigtigt at vanskeliggøre handlen med stjålne cykler. Cyklistforbundet arbejder derfor sammen med Forsikring & Pension samt cykelbranchen for at erstattede nuværende stelnummer system med et moderne digitalt baseret system, så det bliver langt lettere at kontrollere, om en cykel er stjålet.

Kommuner vil cykling – hvis de får statstilskud

Det er glædeligt at se den store interesse blandt kommuner for at anlægge cykelstier – hvis de altså kan få 40 eller 50% medfinansiering fra den statslige cykelpulje. I 2023 blev der givet tilskud på 65 mio. kr. til 18 kommunale projekter i størrelsesordenen fra 700.000 kr. til 16.5 mio. kr. Derudover igangsættes fire statslige cykelstiprojekter for i alt 83 mio. kr., hvor de 49 mio. går til en cykelsti mellem Skave og Mejrup i Holstebro kommune. Pengene til disse projekter kommer fra de 3 mia., der er afsat i Infrastrukturplanen 2035 til cykelprojekter. Fra Cyklistforbundet og DI har vi opfordret til, at de afsatte midler hurtigt kommer ud og arbejde frem for at blive fordelt over hele perioden.

EU og cykling

Det er lykkedes ECF via stærkt lobbyarbejde at få EU Kommissionen til at beslutte en ambitiøs plan om at fordoble cykling frem mod 2030. I marts 2023 proklamerede EU-kommissær Frans Timmermans, at der i løbet af 2023 vil blive udarbejdet en European Cycling Declaration gældende for Kommissionen, Parlamentet og Det Europæiske Råd. Og deklARATIONEN vil blive fulgt op med flere midler til cykelinfrastruktur og støtte til den europæiske cykelindustri.

CYKELGLÆDE

Cyklen er et herligt legetøj, et godt motionsredskab og et mageløst transportmiddel. Børn elsker at cykle. Bare fordi. Vores Alle Børn Cykler kampagne med omkring 100.000 deltagende skolebørn er et fantastisk godt eksempel på cykelglæde, når der på klassebasis dystes om at cykle flest dage til skole og fritidsaktiviteter.

Tilsvarende med børnehavekampagnen Vi Kan Cykle, der afvikles hvert år i maj med deltagelse af ca. 500 børnehaver og 18.000-20.000 deltagende børn. Parallelt med kampagnen gennemføres en kommunikationsindsats på de sociale medier målrettet forældre omkring, hvordan de kan bruge cykelleg til at cykeltræne med deres barn.

Den samme cykelglæde opleves på mange arbejdspladser, når kollegaer på og mellem arbejdspladser udfordrer hinanden i Vi Cykler Til Arbejde. Efter et voldsomt dyk i deltagertallet under corona, er vi nu på en opadgående trend med 45.000 deltagere i 2022 og 50.000 i 2023, hvorfor vi budgetterer med 55.000 i 2024. Det er opløftende at se, hvordan mange lokalafdelinger aktivt deltager i uddelingsaktioner forud for kampagnen og det med god grund: En succesfuld VCTA bidrager i betydeligt omfang til vores frie midler, der kan anvendes i vores politiske arbejde.

Med vores nye gymnasiekampagne vil vi i et treårigt kampagneprojekt hjælpe unge på landets gymnasier til at genfinde cykelglæden. Indsatsen gennemføres i samarbejde med landets fem regioner og skal give regionerne et redskab til at arbejde med cykelfremme blandt unge. Udviklingsarbejdet er i gang med bl.a. udvikling af website, og i april 2024 kører vi den første kampagneperiode.

Mange lokale afdelinger er rigtig gode til at sprede cykelglæde ved at arrangere ture for medlemmer og ikke-medlemmer. For at understøtte dette arbejde – og efter gentagne opfordringer – har Hovedbestyrelsen accepteret, at der igen anvendes trykte turkataloger mm.

PROJEKTER

Cyklistforbundet har aktuelt tre projekter støttet af den statslige cykelpulje: Cykelvenlig Byudvikling (afsluttes 2024), Cykling for Alle (afsluttes 2024) og Cykelglad SFO (afsluttes 2025).

- Cykelvenlig byudvikling
I dette videns- og innovationsprojekt undersøges, hvordan man kan skabe mere cykelvenlige kvarterer, når man byudvikler. Vi er godt halvvejs i projektet, der skal kvalificere byplanlæggere i kommunalt og øvrigt regi til at udvikle mere cykelvenlige kvarterer.
- Cykling for Alle
Sammen med Videnscenter for Handicap startede vi i januar 2023 et videns- og innovationsprojekt om cykling blandt mennesker med handicap. Projektet skal skabe fokus på det uudnyttede potentiale i at fremme cykling blandt børn og voksne med handicap. Derudover skal projektet etablere et vidensgrundlag og anbefalinger for hvilke indsatser og samarbejder, der har størst potentiale for at give mennesker med handicap adgang til at cykle.

- Cykelglad SFO
Med dette cykelpuljeprojekt ønsker vi at skabe en model for cykelfremme i SFO-regi, som over hele landet kan benyttes af de enkelte SFO'er, og som kommuner kan benytte sig af i en større og koordineret kommunal børne-cykelfremmeindsats.

Cykling kan som samfundets schweizerkniv meget mere end leg, transport og motion. En god måde at vise det på er ved at gå ind i projekter, hvor vi med cyklen som værktøj løser samfundsmæssige udfordringer. Det sker i disse to projekter:

- Cyklende Fællesskaber
Regelmæssig fysisk aktivitet som cykling gør en forskel både for den fysiske og psykiske sundhed. Med det treårige projekt skal vi udvikle en model for, hvordan cyklen kan bruges som redskab til bedre mental trivsel. Målet er at støtte voksne med psykisk mistrivsel med at få og fastholde en tilknytning til aktive positive fællesskaber. Projektet er støttet af VELUX FONDEN og køres i samarbejde med Landsforeningen af Væresteder.
- Giv En Cykel
Projektet har nu hjulpet ca. 3.000 nyankomne ukrainere til at kunne cykle ind i deres nye danske hverdag. Den oprindelige projektperiode udløb pr. 1. september, men i kraft af uforbrugte midler og en donation på 100.000 kr. i forbindelse med en Astra Zeneca cykelevent på Værløse Flyvestation, kan projektet fortsætte året ud. Vi undersøger muligheden for at udvikle og finde samarbejdspartnere til et bredere koncept, hvor projektet opskales til at omfatte en bredere flygtningegruppe eller ressourcetsvage borgere.

ORGANISATIONEN

Medlemmer og afdelinger

I august 2023 var vi 12.175 mod 12.741 medlemmer i august 2022. Pt. kører vi en hverveindsats, hvor nye medlemmer får bogen Cykelture i Danmark som velkomstgave, hvilket indledningsvist har givet en vækst i indmeldinger. Sekretariatet har pr. 1. september fået nye kompetencer udi digital datadreven medlemshvervning.

I perioden er afdelingen i Næstved lukket og er blevet erstattet af en repræsentant. Vi har fået nye repræsentanter i Lejre og Kalundborg, så Cyklistforbundet er dermed repræsenteret med 39 afdelinger og 19 repræsentanter.

Facebookgruppen Cyklistforbundet – medlemsvalgte og repræsentanter har nu 185 deltagere, der deler viden og inspiration på tværs af afdelinger.

Vi har meldt os ind i ISOBRO (brancheforening for indsamlende organisationer i DK), hvilket har givet os adgang til Facebook Fundraiser som værktøj til indsamling af midler.

Ligeledes opnår vi en besparelse på nets/PBS-opkrævninger (niveau kr. 10.000,- årligt).

Medlemskabet giver os ligeledes adgang til NGO-samarbejdet "Det Gode Testamente", et kampagnesamarbejde (koster penge), som vi indtil videre vælger ikke at være en del af. Vi ønsker dog aktivt at arbejde med arveindtægter primært fokuseret på egen medlemsdatabase.

Medlemsmagasinet CYKLISTER

Vores medlemsblad Cyklister holder fortsat en høj standard med informative og inspirerende nyheder og artikler. I perioden har der været temaer / ledere vedrørende

- Usikre skoleveje / Børn skal trygt kunne cykle til skole
- Evig medvind på cykelstien: elcykler stormer frem / Tag nu cykelparkering seriøst
- Cykel på abonnement / Kan børnehavebørn virkelig cykle 25 kilometer?
- Cyklens År i bakspejlet / Cyklens År i lånte fjer

Arbejdet i Hovedbestyrelsen

Alle ovenstående aktiviteter er tiltag, der på et tidspunkt er besluttet af eller nikket ja til i Hovedbestyrelsen. Derudover har vi i perioden brugt en del tid på tiltag, der ikke manifesterer sig udadtil her og nu, men som baner vejen for udadvendte tiltag.

Først og fremmest har vi udarbejdet Strategi 2023-2026 "Et grønnere, sundere og sjovere Danmark". I arbejdet med at fastlægge strategien har vi søgt input fra et strategidøgn i Hovedbestyrelsen (marts 2023), gruppedrøftelser på foreningens Forårsseminar (april 2023) og en strategiworkshop blandt medarbejdere i sekretariatet (juni 2023). Vi har yderligere søgt input fra eksterne nøgleinteressenter og inspiration fra internationale kontakter i cykelverdenen. Strategien vil blive præsenteret på Landsmødet.

Vi har revideret Hovedbestyrelsens forretningsorden. I dette arbejde er processen egentlig mere givende end det færdige resultat, idet det er diskussioner om de fælles spilleregler, der giver os en bedre forståelse for bestyrelsesarbejdet og hinandens ståsteder.

For at gøre det nemmere for især nye HB'ere men også de, der har været med i en år-række, har vi fået en digital 'bestyrelsesportal', der holder styr på dagsordener, bilag og andre relevante HB-dokumenter.

Modsat tidligere år har vi ikke beskæftiget os særlig meget med økonomien, idet der er styr på tingene, og økonomien er på rette kurs således, at vi igen kan få opbygget en passende stor egenkapital.

TAK FOR SAMARBEJDET

Vi har verdens bedste sag, og vi er heldigvis mange, der trækker på samme hammel for at skabe forhold, så flere vælger at cykle mere til gavn for samfundet og dem selv. Først

og fremmest tak til direktion og medarbejdere i sekretariatet, der spiller en afgørende rolle i at Cyklistforbundet fremstår som en kompetent og aktiv civilsamfundsorganisation, der bidrager til at løse samfundets største udfordringer.

Også en stor tak til gavmilde sponsorer, stærke samarbejdspartnere, positive medier og lydhøre politikere, der alle sammen bidrager til Cyklistforbundets markante gennemslagskraft og synlighed.

Der er en verden til forskel på gule, flagrende veste på jyske landeveje til københavnerfamilien på tur i ladcyklen. Cyklistforbundet har medlemmer overalt, og uanset påklædning og cykel arbejder vi alle for at få flere til at cykle mere i et grønnere, sundere og sjovere Danmark. Tak for jeres indsats.

På vegne af hovedbestyrelsen
Jens Peter Hansen
Landsformand for Cyklistforbundet